ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀՈՒՅՆ

ՀԱՍԿ Ա. Խ. (Ն) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻԱՑՅԱԼ ՀՐԱՄԱՆՈՎ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎՈՂ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԿԱՆԻ
28 ԼԱՆՁԱՐԱՆ 1940 Թ.
№ 226 (5927)
ՉՈՒՐԵՔ 10 ԿՈՊ.

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

КОМУНИСТИ

ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՄԲ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԱԾ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺԲ ՀԱՏՈՐԸ

1940 Թվականի 28 Նոյեմբերի, Երեւանում 7 Լրացրել, Երէ. Գողեւան.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՄԲ ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԱԾ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺԲ ՀԱՏՈՐԸ

1. Նոյեմբերի 28-ին Հայկական ՍՍՀ ԳԱ Պատմության ինստիտուտի հրատարակությամբ լույս է տեսել «Հայ ժողովրդի պատմության հիմնական հարցերի մասին ժողովածուների» ԺԲ հատորը։

2. Նոյեմբերի 29-ին Հայկական ՍՍՀ ԳԱ նախագահության նիստում տեղի է ունեցել հատորի շնորհանդեսը։

3. Նախագահող — ակադեմիկոս Ա. Ա. Զաքյան։

4. Նոյեմբերյան հոդվածների մասին զեկուցել է Ա. Ա. Զաքյանը։

5. Ելույթ են ունեցել Ա. Ա. Զաքյանը, Ա. Ա. Աբրահամյանը, Ա. Ա. Ղազինյանը, Ա. Ա. Ալեքսանյանը, Ա. Ա. Աբեղյանը, Ա. Ա. Տեր-Ղևոնդյանը, Ա. Ա. Ղարիբյանը, Ա. Ա. Մանանդյանը, Ա. Ա. Մելիք-Բախշյանը, Ա. Ա. Ղուկասյանը, Ա. Ա. Ղանալանյանը, Ա. Ա. Ղարագյոզյանը, Ա. Ա. Ղարագյոզյանը, Ա. Ա. Ղարագյոզ

ახალი კოლხიდისათვის

საქართველოს პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები, კოლხიდმშენის მთელი კოლექტივი სერიოზულ მუშაობას აწარმოებენ კოლხიდის ამოშრობისა და ახალი მიწების ათვისებისათვის. ახალ კოლხიდაზე დასახლებული კოლმეურნეები ხარობენ უხვი მოსავლით. კოლხიდა—ძვირფასი სუბტროპიკული და ტექნიკური კულტურების მხარე ხდება. სახელმწიფოს უკვე გადაეცა ექსპლოატაციისათვის 8.000 ჰექტარი დაშრობილი ფართობი. წელს კი ამოშრობილი იქნება 4.000 ჰექტარი. 1940 წელს კოლხიდის მშენებლობაზე დაიხარჯება 17 მილიონი მანეთი.

კოლხიდის ზონის კოლმეურნეები აქტიურ მონაწილეობას იღებენ ამ გრანდიოზულ სამუშაოებში. გაზეთ **„ახალი კოლხიდისათვის"** (ფოთი) 1940 წ. 15 სექტემბრის ნომერში მოთავსებულია კოლხიდის მშენებლობაში მონაწილე ზუგდიდის რაიონის კოლმეურნეთა მოწოდება ზონის კოლმეურნეებისადმი. მოწოდებაში ნათქვამია: „ჩვენ, ზუგდიდის რაიონის 2.000 კოლმეურნე, მოვედით კოლხიდაში სამუშაოდ და გადაწყვეტილი გვაქვს კოლხიდმშენს შევუსრულოთ 250 ათასი მანეთის სამუშაო. ამ გადაწყვეტილების განხორციელებას უკვე შევუდექით.

ზუგდიდის რაიონის 2.000 კოლმეურნე გიწვევთ სოციალისტურ შეჯიბრებაში თქვენ: აბაშის, გეგეჭკორის, ცხაკაიას, ხობის, წალენჯიხის, ჩხოროწყუს, ლანჩხუთის, ფოთის, ჩოხატაურის, წულუკიძის და სამტრედიის რაიონების კოლმეურნეებო".

ზუგდიდელმა კოლმეურნეებმა იკისრეს სექტემბერში მაღალხარისხოვნად შეასრულონ კოლხიდაში 250 ათასი მანეთის სამუშაო, თვითეულმა კოლმეურნემ საშუალოდ დღეში დაამუშაოს 6 კუბური მეტრი მიწა და სხვ.

მუშაობის პირველი დღეების შედეგი საუკეთოა. ზუგდიდელი კოლმეურნეები თავდადებულად მუშაობენ ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებისათვის.

ზუგდიდელთა წინადადება კოლხიდის სამუშაოების წარმატებით შესრულებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობაზე—უსათუოდ მისასალმებელია.

ეჭვი არ არის, რომ ზუგდიდელთა ინიციატივა ფართო გამოხმაურებას ჰპოვებს და მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოციალისტურ შეჯიბრებაში ფართოდ ჩაებმებიან კოლხიდის ზონის რაიონების კოლმეურნეები და საქმით იბრძოლებენ ნაკისრ ვალდებულებათა ბოლშევიკურად შესრულებისათვის.

წიური გეგმა ვადამდე შეასრულეს

ტყიბული, (საქდესი). ტყიბულის რაიონის კოლმეურნეობებმა ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის წლიური გეგმა ვადამდე შეასრულეს გადაჭარბებით. გეგმით გათვალისწინებული 600 ტონის ნაცვლად მოკრეფილია 620,3 ტონა. პირველი ხარისხის ფოთლის კრეფის გეგმა შესრულებულია 112 პროც.

ტყიბულის რაიონის კოლმეურნეობებმა ვალდებულება აიკისრეს, რომ სეზონის დამლევამდე სახელმწიფოს დამატებით ჩააბარებენ 40 ტონა ფოთოლს.

მყნობის ახალი რეკორდი

(ლანჩხუთი, „კომუნისტის" კორ.)

ლანჩხუთის რაიონის სოფ. წყალწმინდის კარლ მარქსის სახელობის კოლმეურნეობის წევრმა ვ. ხვედელიძემ ციტრუსოვანთა მყნობაში ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა. მან ერთ დღეს 6.060 ძირი ციტრუსი დაამყნო, 11,35 ნორმადღე გამოიმუშავა და დღიური დავალება 757 პროცენტით შეასრულა.

სოხუმის რაიონის, სოფ. გულრიპშის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის სტახანოველი კოლმეურნე ე. ს. კაკულია, რომელიც ნორმებს 110-120 პროც. ასრულებს. ფოტო ტოლმაჩევისა.

ინგლის-გერმანიის ომი

გერმანიის ცნობები

ბერლინი, 26 სექტემბერი. უმაღლესი სარდლობის ცნობაში ნათქვამია, რომ გერმანიის ავიაცია ქვლავ ესხმოდა თავს სამხრეთ ინგლისსა და ლონდონს. წარმატებით დაეშუშინეთ ყუმბარა ფილტონის სამხედრო ქარხანას. პლიმუტში და პორტლენდსა და საუთენდის მიდამოებში დიდად დაზიანდნენ სანავსადგურო ნაგებობანი და დოკები. ყუმბარები მოხვდა პლიმუტის ნავსადგურში მდგომ სამხედრო გემსა და სამხედრო ბანაკს დანგნესთან. გერმანიის ავიაციამ შესძლო სამხრეთ ინგლისის ბევრ ქალაქში დაენგრია ფაბრიკები, სხვადასხვა ნაგებობანი და საწყობები. ღამის განმავლობაში ლონდონის რაიონში, ტემზის ორივე ნაპირზე დიდი ყალიბის ყუმბარები დაეყარეთ სამხედრო ქარხნებს, სანავსადგურო ნაგებობებს, დოკებსა და საწყობებს. ბევრგან ატეთქვება მოხდა.

მტერი ქვლავ განაგრძობდა გერმანიის სამოქალაქო მოსახლეობაზე იერიშების მიტანას. სამხედრო ობიექტები არ დაზარალებულა, მაგრამ მოსახლეობაში არის რამდენი მოკლული და დაჭრილი.

ინგლისის თვითმფრინავებმა იერიში მოიტანეს დიდ ქალაქზე, მაგრამ მათ წარმატება არა ჰქონიათ. დანგრეულია რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი და დაბა.

გუშინ მტერმა 10 მანქანა დაჭკარგა. გერმანიის 6 თვითმფრინავი თავის ბაზაში არ დაბრუნებულა. მცირე წყალქვეშა ნავმა ჩასძირა 4 გემი, მათ შორის ერთი ტანკერი, რომელთა საერთო წყალწყება 25.000 სარეგისტრო ბრუტო-ტონას უდრის. (საქდესი).

ინგლისის ცნობები

ლონდონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). ოფიციალურად ქვეყნდება, რომ გუშინ მოსპობილ იქნა გერმანიის 18 თვითმფრინავი, მათ შორის 13 ყუმბარმშენი. ინგლისის ავიაციამ 5 გამანადგურებელი დაჭკარგა, სამი ინგლისელი მფრინავი გადარჩა.

ინგლისის ავიაციის სამინისტროს კომუნიკე

ლონდონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). ინგლისის ავიაციის სამინისტრო თავის კომუნიკეში იუწყება, რომ 25 სექტემბერს, ღამით, ინგლისის ყუმბარმშენთა დიდი ძალები თავს დაესხნენ სამხედრო ობიექტებს ბერლინში და კილის არხის რაიონში და ბაზებს მტრის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, საიდანაც ინგლისზე თავდასხმა მზადდება.

გერმანიის ავიაცია განაგრძობდა თავდასხმას ინგლისზე. თუმცა ყუმბარები ინგლისისა და სამხრეთ უელსის ბევრ რაიონშიც ჩამოვყარეს, მაგრამ ყველაზე ძლიერი იერიში განიცადეს ლონდონის გარეუბნებმა და ირგვლივ მდებარე რაიონებმა. ლონდონის სხვადასხვა ადგილას გაჩნდა ხანძარი, რაც მალე ჩაქრობილ იქნა. ლონდონის ბევრ ნაწილში ჩამოყრილი ყუმბარები პირდაპირ მოხვდა, აფეთქდა და დააზიანა საცხოვრებელი და სხვა შენობები. არიან დაჭრილნი და მოკლულნი, მაგრამ მსხვერპლის ზუსტი რაოდენობა ჯერ გამოურკვეველია.

მტერმა მრავალი ყუმბარა ჩამოჰყარა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ინგლისში. ბომბარდირებამ მცირე მატერიალური ზარალი გამოიწვია. დაჭრილთა რიცხვი დიდი არ არის.

ყუმბარები ჩამოჰყარეს აგრეთვე ჩრდილო - დასავლეთ ინგლისის სხვადასხვა ქალაქებში. ყუმბარების ატეთქების გამო ბევრგან გაჩნდა ხანძარი, რაც მალე ჩაქრობილ იქნა. ინგლისის სხვა ნაწილებში და სამხრეთ უელსში ყუმბარები ჩამოჰყარეს ერთმანეთისაგან ერთობ დაშორებულ რაიონებში. მსხვერპლის რიცხვი უმნიშვნელოა. მატერიალური ზარალიც დიდი არ არის.

გუშინ საჰაერო ბრძოლის დროს ჩამოგდებულია მტრის 26 თვითმფრინავი. მათგან 22 თვითმფრინავი ჩამოაგდეს ავიაგამანადგურებლებმა და 4—საზენიტო არტილერიამ.

ინგლისის საომარი მომარაგების მინისტრ მორისონის განცხადება

ლონდონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს ინგლისის სამხედრო მომარაგების მინისტრ მორისონის განცხადებას, სადაც ნათქვამია, რომ „გერმანიის ცდა ჩაეშალა ინგლისის სამხედრო მრეწველობის მუშაობა, დღემდე წარმატებით არ დაგვირგვინებულა. ზოგიერთ გამონაკლისს გარდა, მატერიალური ზარალი, რაც ინგლისის სამხედრო საწარმოებს გერმანიის ავიაციის ოპერაციებმა მიაყენა, გაცილებით ნაკლებია იმაზე, რასაც მტერი მოელოდა ინგლისის წინააღმდეგ საჰაერო ოპერაციების დაწყების დროს". მორისონმა აღნიშნა, რომ ეს ერთი ხანია ინგლისის სამხედრო საწარმოებში შემოღებულია ახალი სისტემა, რომლის თანახმად, საწარმოები საჰაერო განგაშის დროსაც კი განაგრძობენ მუშაობას, თუ ამასთანავე მტრის თავდასხმის უშუალო საშიშროება არ არის.

საფრანგეთის ყოფილ სახელმწიფო მოღვაწეთა დაკავშირება

ლიონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). ჰავასის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ საფრანგეთში ახალ-ახალი დაპატიმრება მოხდა. დაპატიმრებული არიან შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი დორმუა, ფინანსთა ყოფილი მინისტრი ვენსენ ორიოლი, მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის ყოფილი სახელმწიფო მდივანი ჟიულ მოკი და დეპუტატთა პალატის სადარეო საქმეთა კომისიის თავჯდომარის ყოფილი მოადგილე გრუმბახი. ყველანი წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებიან პელეტიეზენში (ენდრის დეპარტამენტში).

ჯერბოვენის განცხადება ნორვეგიაში ახალი პოლიციური წესრიგის შექმნის შესახებ

ოსლო, 26 სექტემბერი (საქდესი). გერმანიის მთავრობის კომისარმა ნორვეგიაში ტერბოვენმა გუშინ რადიოთი სიტყვა წარმოსთქვა, სადაც განაცხადა, რომ ნორვეგიის ყველა პოლიტიკური პარტია, გარდა კვისლინგის პარტიისა, დაშლილია და რომ ადმინისტრაციული საბჭოს ნაცვლად შექმნილია სახელმწიფო საბჭო 13 კაცის შემადგენლობით, რომელთა უმეტესობა კვისლინგის პარტიის წევრია.

პრესის შეფის ცნობით, კვისლინგი „ნაციონალური მოძრაობის" ბელადად გამოცხადდა. სახელმწიფო საბჭოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო არ ექნება. საგარეო პოლიტიკის ყველა საკითხს გერმანიის ხელისუფლება გადაწყვეტს. სტორტინგი გამოცხადებულია დათხოვნილად. მეფეს ტახტი ჩამოერთვა.

ინგლის-იტალიის ომი

რომი, 26 სექტემბერი (საქდესი). იტალიის სარდლობა იუწყება: „ჩრდილოეთ აფრიკაში ჩვენი ავიაცია, ღამით, თავს დაესხა ედ-დაბის აეროდრომს. მტერმა ტობრუკის ბომბარდირება განაახლა. ჩვენი თავდაცვის სწრაფმა საპასუხო მოქმედებამ ხელი შეუშალა ამ ბომბარდირებას. ჩამოგდებულია მტრის 4 თვითმფრინავი. დაზიანებულია რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი და ჰოსპიტალი. მოკლულია 5 კაცი და დაჭრილია 10.

მეწამულ ზღვაში ჩვენმა ავიაციამ ყუმბარები დაუშინა გემთა ქარავანს. ადენში ჩამოგდებულია მტრის ერთი თვითმფრინავი. იტალიის ავიაციამ ყუმბარები დაუშინა მტრის თავდაცვითს პოზიციებს ოტრურბის მახლობლად (სუდანი). მტრის თვითმფრინავებმა ყუმბარები დააყარეს გურასა და სოლოლოს (კენია).

იონიის ზღვაში მტრის წყალქვეშა ნავმა ჩასძირა იტალიის ნაღმოსანი. იკიპაჟის მეტი ნაწილი გადარჩენილია".

ლონდონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). როგორც ოფიციალურად იუწყებიან, გუშინ დილადრიან სამხედრო-საზღვაო ფლოტის შენაერთებმა კვლავ წარმატებით მიიტანეს იერიში სიდიბარანის რაიონის მთელ რიგ ობიექტებზე, მრავალ ადგილს გაჩნდა დიდი ხანძარი, რასაც თან ახლდა ძლიერი აფეთქება.

დაკარით საომარი მოქმედების გამო

ლონდონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). ინგლისის ინფორმაციის სამინისტრომ დაკართან წარმოებული ოპერაციების შესახებ გამოაქვეყნა კომუნიკე, რომელშიც შემდეგს აცხადებს: გენერალ დე გოლს საკმარისი საფუძველი ჰქონდა ეფიქრნა, რომ სენეგალის ფრანგი მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი მხარს დაუჭერდა იმ მოძრაობას, რომელსაც დე გოლი მეთაურობს, და მის იქ ჩასვლას მიესალმებოდა. აქედან გამოტანილ იქნა დასკვნა, რომ სენეგალში ისეთივე რეჟიმის დამყარება შეიძლება, როგორიც საფრანგეთის ეკვატორიულ აფრიკაში არსებობს. ამასთან დაკავშირებით, დე გოლმა ინგლისის მთავრობას განუცხადა, რომ განზრახული აქვს თავისი ჯარითურთ დაკარაში წასვლა. ინგლისის მთავრობა მზად იყო გენერალ დე გოლისათვის ეს დახმარება გაეწია მით უფრო, რომ, მიღებული ცნობებით, გერმანელები დაკარაში დამკვიდრებას ცდილობენ.

23 სექტემბერს, დილით, გენერალ დე გოლის წარმომადგენლებმა სცადეს დაკარში შესვლა, მაგრამ მათ მტრულად შეხვდნენ, სროლა აუტეხეს და სერიოზულადაც კი დასჭრეს. დაკარის ნავსადგურის სანაპირო ბატარეებმა ცეცხლი დაუშინეს გენერალ დე გოლის სამხედრო ხომალდებსა და ინგლისის სამხედრო ხომალდებს, რომელნიც იქ იდგნენ, რათა საჭირო შემთხვევის დროს გენერალ დე გოლისათვის დახმარება გაეწიათ. გიდრე საფრანგეთის ბატარეების (ცეცხლს უპასუხებდა, ინგლისის ესკადრის სარდალმა გაგზავნილი ნიშანი მისცა: „თუ ცეცხლს არ შეწყვეტთ, იძულებული ვიქნები სროლითვე გიპასუხოთო". რადგანაც სანაპირო ბატარეიებმა ცეცხლი არ შეწყვიტეს, ინგლისის ხომალდებმა, თავის მხრივ, სროლა ატეხეს. ორივე მხარე დაზიანდა და პირადი შემადგენლობის ზარალი მოუვიდა. სანაპირო ბატარეიის ცეცხლს დაეხმარა საფრანგეთის სახაზო გემის „რიშელიეს" არტილერია. ინგლისის გემებმა მასაც დაუშინეს. ინგლისის ესკადრის სარდალმა საფრანგეთის ხელისუფალნი გააფრთხილა: თუ საფრანგეთის წყალქვეშა ნავები ნავსადგურის ფარგლებს გამოსცილდნენ, მათ მოეპყრობით. მიუხედავად ამ გაფრთხილებისა, საფრანგეთის სამმა წყალქვეშა ნავმა იერიში მიიტანა ინგლისის სამხედრო გემებზე. მათ წინააღმდეგ მიღებულ იქნა ზომები და ორი მათგანი ჩაძირულია. ერთი წყალქვეშა ნავის იკიპაჟი გადარჩენილია და რეპატრიირებულ იქნება პირველ შესაძლებლობისთანავე. გენერალ დე გოლის ჯარი (ცდილობდა ნაპირზე გადასულიყო, მაგრამ ამ (ცდას წარმატება ვერ მოჰყვა. როცა სრულიად აშკარად გამოირკვა, რომ დაკარის დაპყრობა მხოლოდ დიდი სამხედრო ოპერაციებით შეიძლება, გადასწყდა საომარი მოქმედების შეწყვეტა. შეიარაღებული ძალები, რომლებიც ამ ოპერაციაში მონაწილეობდნენ ამჟამად გაჰყავთ დაკარის რაიონიდან.

საფრანგეთის დასავლეთი აფრიკა

(ცნობა)

როგორც უცხოეთის პრესის ცნობებიდან სჩანს, დაკარის ამბები მხოლოდ დასწყისია ინგლისის ბრძოლისა იმისათვის, რომ ხელში ჩაიგდოს საფრანგეთის დასავლეთი აფრიკა.

○

საფრანგეთის დასავლეთი აფრიკა დაპყრობილ იქნა XIX საუკუნის მეორე ნახევარში. საფრანგეთის პირველი სამხედრო ექსპედიცია საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკაში მოეწყო უკვე 1854 წელს, 1858 წელს დაბურობილ იქნა სენეგალი, 1893 წელს—დაგომეა, 1898 წელს—დასავლეთი სუდანი, 1909 წელს—მავრიტანია.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის ჩრდილოეთით ესაზღვრება საჰარის უდაბნო, სამხრეთით ეკვრის ატლანტის ოკეანის გვინეის ყურე, დასავლეთით საზღვავს ესპანეთის კოლონია რიო დე ორო და ჟვკრის ატლანტის ოკეანე, აღმოსავლეთით—იტალიის ლიბია, საფრანგეთის ეკვატორიული აფრიკა და ინგლისის ნიგერია.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკაში შედის საფრანგეთის 8 კოლონია: 1) **დაკარი**—158 კვადრატული კილომეტრი, 2) **სენეგალი**—201 ათასი კვადრატული კილომეტრი, 3) **მავრიტანია** — 835 ათასი კვადრატული კილომეტრი, 4) **საფრანგეთის გვინეა** — 251 ათასი კვადრატული კილომეტრი, 5) **სპილოს ძვლის ნაპირი** — 324 ათასი კვადრატული კილომეტრი, 6) **დაგომეა** — 122 ათასი კვადრატული კილომეტრი, 7) **საფრანგეთის სუდანი**—1,5 მილიონი კვადრატული კილომეტრი, 8) **ნიგერია** — დაახლოებით 1,3 მილიონი კვადრატული კილომეტრი.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის საერთო ფართობი 4,6 მილიონ კვადრატულ კილომეტრს აღწევს.

სახარებლო ბუმბაზეული ძალზე სუსტად არის გამოკვლეული. ოქროს საბადოები მოიპოვება სუდანში, გვინეასა და მდინარე ვოლტის ზემო წელში. არის რკინის მადანი, კალა, კაოლინი, ტიტანიანი ქვიშა, ქვამარილი.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის **მოსახლეობა** 1931 წლის აღწერის მიხედვით 14,6 მილიონ კაცს აღწევს. მათ შორის: ფრანგები არიან—83,2 ათასი კაცი, დანარჩენი ევროპელები—6,7 ათასი კაცი. საშუალო სიმჭიდროვე—1 კვადრატულ კილომეტრზე 3,1 კაცს შეადგენს.

მოსახლეობა შესდგება სუდანის ზანგთა სხვადასხვა ტომებისაგან, პელეი (ფულა ან ფულბე) ხალხისაგან, მავრების, თუარეგებისა და სხვა ტომებისაგან. მთავარი ქალაქებია: **დაკარი** — 42 ათასი მკხ., საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის ადმინისტრაციული ცენტრი და ნავსადგური, **სენ-ლუი** — სენეგალის ცენტრი—30 ათასი მკხ., **პორტო-ნოვო**—დაგომეას ცენტრი — 27 ათასამდე მკხ., **ბამაკო** — სუდანის ცენტრი — 20 ათასი მკხ., **გრან-ბასამი**—ნავსადგური, სპილოს ძვლის ნაპირი, **ჯენტორია**—გვინეის ნავსადგური, **დიურედელი** — 15 ათასი მკხ., **უნდა**—14 ათასი მკხ., **რუფისკი**—15 ათასი მკხოვრებით.

საფრანგეთის დასავლეთი აფრიკა საფრანგეთის ერთერთი ეკონომიურად ყველაზე ნაკლებად განვითარებული კოლონია არის. დაახლოებით მოსახლეობის 80 პროცენტი მისდევს მიწათმოქმედებასა და სატყეო მეურნეობას. 20 პროცენტი — მესაქონლეობას. სოფლისა და სატყეო მეურნეობას პრიმიტიულად ეწევიან. სოფლის მეურნეობა უმთავრესად სპეციალიზებულია მიწის თხილის—არაშისისა, კაკაოსა და ხილის მოყვანაზე და პალმის ზეთის დამზადებაზე. ღირებულებითი გამოხატულებით ეს პროდუქტები მთელი ექსპორტის დიდ ნაწილს შეადგენენ. არახისს უკავია 960 ათასი ჰექტარი, ყოველწლიური მოსავალი 500 ათას ტონას აღემატება. 1936 წელს არახისის მოსავალი 8.900 ათას ცენტნერს, უდრიდა, არახისი სენეგალში, საფრანგეთის სუდანსა და ნაწილობრივ ნიგერიაში მოჰყავთ. პალმის მეურნეობას (სპილოს ძვლის ნაპირი, დაგომეა) 912 ათასი ჰექტარი უკავია. კაკაოს პლანტაციები გავრცელებულია სპილოს ძვლის ნაპირზე. ყავის პლანტაციები—სპილოს ძვლის ნაპირზე, გვინეასა და დაგომეაში. ბრინჯის ნათესებს დაახლოებით 1 მილიონი ჰექტარი უკავია. მოსავალი 1936 წელს 4.130 ათას ცენტნერს უდრიდა. ბამბის ნათესებს (საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის ცენტრალური ნაწილი) უკავია 206 ათასი ჰექტარი. სხვა სახის სასოფლო სამეურნეო კულტურათაგან უნდა აღინიშნოს ბანანი, სორგო, სიმინდი, მანიოკა, რომლებსაც უმთავრესად ადგილობრივ ხმარობენ.

მესაქონლეობა. პირუტყვის სულადობა შეადგენს 18,4 მილიონს. აქედან: მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი—4,2 მილიონი სული, ცხვარი და თხა—13,5 მილიონი სული, ვირი—0,5 მილიონი სული, ცხენი—0,2 მილიონი სული.

სატყეო მეურნეობა. — კაუჩუკის წიები ყოველწლიურად 2 ათას ტონა კაუჩუკს იძლევა, ხე-ტყის დამუშავება იძლევა სამშენებლო მერქანსა და სხვა ძვირფას ჯიშის ხის მასალას. სწორმოებს ფისის (არაბული წებო, კომაღი) მოპოვება.

მრეწველობა. მომპოვებელი მრეწველობა კმაყოფილდება ოქროს საბადოთა ექსპლუატაციით, რაც ყოველწლიურად 200 კილოგრამამ ოქროს იძლევა. მკვიდრნი პრიმიტიული წესით მცირე რაოდენობით იღებენ რკინის მადანსა და ქვამასარლს ადგილობრივი საჭიროებისათვის.

დამმუშავებელ მრეწველობას აქვს რამდენიმე ზეთსახდელი ქარხანა, სელის დამმუშავებელი ფაბრიკა, ბამბის საწენდი და საპნის ქარხნები, რამდენიმე ხეტყის სახერხი ქარხანა და სხვ. მკვიდრთა შინაარეწვეური წარმოება — ფეიქრობა, მჭედლობა, მეთუნეობა, ჭილობის კეთება და სხვ.

ტრანსპორტი. რკინიგზის ქსელი 3,8 ათას კილომეტრს აღწევს. მთელი რკინიგზა სახელმწიფოს ეკუთვნის. გზატკეცილების ქსელი 60 ათას კილომეტრია. 1939 წლის დასაწყისში იქ 15.000 ავტომობილი (მუშუქი, სატვირთო და ავტობუსი) და 1265 მოტოციკლი იყო.

შიდა წყლებზე მიმოსვლა მოწყობილია მდინარე სენეგალსა და ნიგერზე. გემთა რეგულარული მიმოსვლა საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკას ევროპასთან და სხვა ქვეყნებთან აკავშირებს. მთავარი ნავსადგურებია: **დაკარი**, (გამართულია სანაპიროები, საწყობები, მისადგომი გზები და სხვ.), **კოლაკი, კანაკრი, სენ - ლუი, ბუკატანუ** და სხვ. საჰაერო საფოსტო ხაზი დაკარსა და საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის სხვა ქალაქებს აკავშირებს მაროკოსთან და საფრანგეთთან. საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკაში 21 აეროდრომი და 221 ძირდასაშვები მოედანია.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის ტერიტორია ადმინისტრაციულად დაყოფილია რვა კოლონიად: სენეგალი, გვინეა, პილოს ძვლის ნაპირი, დაგომეა, სუდანი, მავრიტანია, ნიგერია და ქალაქი დაკარი მისი მომიჯნავე რაიონებითურთ.

საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს ქვეყნებთან. თანამედროვე პირობებში, როდესაც საომარი მოქმედების აფრიკის ასპარეზი უფროდაუფრო ფართოვდება განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკაში დიდძალი აეროდრომების არსებობასაც.

25 სექტემბერი.

დაკარი

(ცნობა)

დაკარი საფრანგეთის დასავლეთ აფრიკის საზღვაო ნავსადგური და მთავარი ქალაქია. ეს ნავსადგური, რომელიც მწვანე კონცხზე (აფრიკის უკიდურესი დასავლეთი პუნქტი) მდებარეობს, გაბატონებულია დასავლეთ ევროპასა და სამხრეთ ამერიკას შორის (ბრაზილია, არგენტინა) მდებარე გზაზე.

ხელოვნური ნავსადგური დაკარში აგებს 1904-08 წლებს, მას აქვს ორი ჯებირი (6.840 და 1.968 ფუტი სიგრძისა). ნავსადგურის შესასვლელის სიგანე 720 ფუტია. დაკარში არის სამი სავაჭრო დოკი 7.000 ფუტიანი მისაყენებელი ხაზით ოკეანის გემების გასარებლად. გემებიდან ტვირთი უშუალოდ ვაგონებში და ფართო სასაწყობო სადგომებში გადაიტვირთება. გარდა ამისა, დაკარის ნავსადგურს აქვს სამხედრო-საზღვაო დოკი და არსებული 755×400 ფუტიანი აუზით და 656×92 ფუტიანი ერთი მშრალი დოკი.

დაკარს იყენებენ ქვანახშირისა და სურსათის ბაზად ევროპასა და სამხრეთ ამერიკას შორის წარმოებული ნაოსნობისათვის, რასაც საფრანგეთისა და ინგლისის საზღვაოსნო კომპანიები ანხორციელებენ.

ქალაქი დაკარი დაარსდა 1862 წელს, მის ირგვლივ მდებარე ოლქზე საფრანგეთის პროტექტორატის გამოცხადებიდან ერთი წლის შემდეგ. დაკარის მნიშვნელობა განსაკუთრებით სწრაფად იზრდებოდა 1885 წლიდან, როდესაც დაიწყო რკინიგზის მშენებლობა, რომელიც დაკარს აკავშირებს სენ-ლუისთან და დასავლეთ აფრიკის შიდა ოლქებთან. 1905 წელს ბრისტსა და დაკარს შორის გაყვანილ იქნა საზღვაო კაბელი.

25 სექტემბერი.

გიბრალტარის ახალი ბომბარდირება

ნიუ-იორკი, 26 სექტემბერი როგორც ასოშიეიტედ პრესის საბრენტო იუწყება, საფრანგეთის თვითმფრინავებმა, რომელნიც საფრანგეთის მაროკოდან ჩაფრინდნენ, გუშინ განაახლეს გიბრალტარის არსენალისა და სხვა პუნქტების ბომბარდირება. სხვადასხვა ადგილას გაჩნდა ხანძარი.

(საქდესი).

იუნაიტედ პრესის საბრენტო დაკარში ინგლისელების მოქმედების შესახებ

ნიუ-იორკი, 26 სექტემბერი (საქდესი). როგორც იუნაიტედ პრესის საბრენტო გადმოგვცემს, დაკარის ალყის მოხსნა ინგლისისათვის ისეთივე დამარცხებაა, როგორც იყო ნორვეგიიდან ინგლისის ჯარის გაყვანა. ეს გარემოება, როგორც სჩანს, შეამცირებს ინგლისის იმედს, რაც ამაზე იყო დამყარებული, რომ საფრანგეთის იმპერიის სხვა ნაწილებში მხარს დამიჭერენო და გააძლიერებს ანტიინგლისურ განწყობილებას საფრანგეთში. ლონდონში წინასწარმეტყველებენ, რომ დე გოლმა შეაძლოა დაჰკარგოს თავისი პოსტი, ვინაიდან ინგლისის ოფიციალურ განცხადებაში ნათლად არის ნათქვამი, იქ ექსპედიცია დაკარში დე გოლის წინადადებით იყო მოწყობილიო.

ნაციონალური გვარდიის დამაჯებითი მობილიზაცია ამერიკის შეერთებულ შტატებში

ვაშინგტონი, 26 სექტემბერი (საქდესი). თეთრმა სახლმა გამოაცხადა, რომ რუზველტმა დამატებით გაიწვია ნაციონალური გვარდიის 35.700 კაცი, რათა სამხედრო მზადება გაიარონ ერთი წლის განმავლობაში. კერძოდ, მობილიზებულია ამჟამად პორტორიკოში მყოფი 7 ნაწილი. ამას წინათ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობამ ძალიერ გაადიდა სამხედრო ძალები პორტორიკოში.

ამერიკელ მრეწველთა მოგება

გაზეთ „ჯორნელ ოფ კომერსის" ცნობით, ამერიკის 400 ძირითადი სამრეწველო კომპანიის მოგება მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში 2,280 მილიონ დოლარს შეადგენს, რაც შარშანდელი წლის ამ პერიოდის მოგებას 59 პროცენტით აღემატება.

26 სექტემბერი (საქდესი).

უკასუხისმგებლოდ ეკიდებიან თამბაქოს მოსავლის აღებას

(სოხუმი, „კომუნისტის" კორესპონდენტისაგან)

აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში სოფლის მეურნეობის სხვა დარგთა შორის მეთამბაქოობას კულტურას უფრო საპატიო ადგილი უჭირავს. მიმდინარე წელს აფხაზეთის ასს რესპუბლიკამ ქვეყანას უნდა მისცეს 78.000.000 ზონარმეტრი თამბაქო, რაც მთელი საქართველოს სს რესპუბლიკის გეგმის ნახევარზე მეტს შეადგენს. ამ ფრიად სერიოზული ამოცანის შესრულება არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. თამბაქოს მოსავლის აღებაში აფხაზეთი საგრძნობლად ჩამორჩა. 20 სექტემბრისათვის თამბაქოს შეტეხის გეგმა შესრულებული იყო მხოლოდ 49,3 პროცენტით.

ეს სამარცხვინო ჩამორჩენა აიხსნება იმითაც, რომ აფხაზეთის მთელ რიგ კოლმეურნეობებში წელს თამბაქოს დარგვა ძალიან დაგვიანებით დაიწყეს, აგრეთვე დროზე არ მოჰკიდეს ხელი პლანტაციების დამუშავებას, ვერ უზრუნველჰყვეს აგროწესების მტკიცედ დაცვა და შრომის სწორად მოწყობა.

მათ დაივიწყეს საკ. ჯ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს მითითება, რომ „თამბაქოს აღება უნდა სწარმოებდეს თამბაქოს სრული ტექნიკური სიმწიფის დროს ზუსტად იარუსების მიხედვით. დაშვებულ არ უნდა იქნას თამბაქოს გადამწიფება, აგრეთვე უმწიფარი ფოთლების მოკრეფა".

სოფ. ბაბუშარის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში ამჟამად თამბაქო მასობრივად შესატენია. განსაკუთრებით იმ ფართობში, სადაც მეხუთე ბრიგადა არის მიმაგრებული, თამბაქო იწვის, მაგრამ ყურადღებას არავინ აქცევს. აქ უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან თამბაქოს დახარისხებას, არასწორად აწარმოებენ ანემსვას. ბრიგადირი ლ. ქალანდია უყურადღებოდ ეკიდება თავის მოვალეობას. მას ხავანგებში გამშრალი თამბაქო დროგამოშვებით არ გამოაქვს მზეზე, რის გამო თამბაქოს ობი ეკიდება და ფუჭდება.

უდარდელობას იჩენენ აგრეთვე სოფ. მკარის (გუდაუთის რაიონი) სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში. აქ მე-2 და მე-3 ბრიგადის ხელმძღვანელები კ. ბილოსანი და შ. ექსკუზიანი აღებულ თამბაქოს ცის ქვეშ სტოვებენ, არ შეაქვთ საშრობებში, რის გამო ეცემა თამბაქოს ხარისხი.

იმის გამო, რომ სოფ. ფსირცხის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობაში დროზე არ ჩაატარეს თოხნა და სარეველა მცენარეებით დაფარა პლანტაციები, გაფუჭდა 3 ჰექტარი თამბაქო.

აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის ბევრ კოლმეურნეობაში მოუწესრიგებელია შრომა, დაბალია შრომის დისციპლინა. ყველა კოლმეურნე როდი მუშაობს კეთილსინდისიერად, როდი იბრძვის შრომის მაღალი ნაყოფიერებისათვის. არის იმის ფაქტები, რომ ზოგიერთი თავს არიდებს საკოლმეურნეო შრომას, სწორედ მაშინ არ გამოდის სამუშაოდ, როცა მოსავლის აღების გაცხარებული დღეებია. მაგალითად, სოფ. პილენკოვოს (გაგრის რაიონი) კუიბიშევის სახელობის კოლმეურნეობაში მთელი რიგი კოლმეურნეები 17 სექტემბერს სამუშაოზე მხოლოდ 12 საათიდან გავიდნენ, მაშინ, როდესაც აქ თამბაქო გადამწიფების გამო ფუჭდება. ამ კოლმეურნეობაში არასწორად აწარმოებენ თამბაქოს ანემსვას.

ანდრეევკის კოლმეურნეობა „პრომეთში" (თავმჯდომარე — ჩალიგირიდი) 19 სექტემბერს 28 კაციდან ცუდი ამინდის მომიზეზებით არცერთი კაცი არ გამოსულა სამუშაოზე, ნამდვილად კი ამ დღეს საუკეთესო ამინდი იყო საშრობებში თამბაქოს დასაცალებლად.

ამ კოლმეურნეობაში უდარდელად ეკიდებიან ცეცხლსაშრობების მშენებლობის

პარტიული ცხოვრება

საანგარიშო-საარჩევნო კრების შემდეგ

(„ტექნიკა და შრომას“ სტამბის პარტორგანიზაცია)

პარტბიუროს განვლილი მუშაობა სასტიკად გააკრიტიკა საანგარიშო-საარჩევნო პარტიულმა კრებამ. მრავალი შენიშვნა მოისმინა პარტბიუროს ყოფილმა მდივანმა ამხ. ს. ინასარიძემ. კრიტიკა მკაცრი, მაგრამ მართებული იყო. პარტბიურომ ვერ უზრუნველჰყო საწარმოს ადმინისტრაციის საქმიანობის მიმართ პარტიული კონტროლი, სწორად ვერ შეათვისა პარტიული და სამეურნეო მუშაობა, სათანადოთ ვერ დარაზმა კომუნისტები და სტამბის მუშები საწარმოო გეგმის შესრულებისათვის. კრებამ ბიუროს განვლილი მუშაობა არადამაკმაყოფილებლად ჩასთვალა და დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი პარტიული მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესებისათვის.

ეს იყო მიმდინარე წლის თებერვალში. „ტექნიკა და შრომას“ სტამბის პარტიული ორგანიზაციის ახალმა ბიურომ გაკვეთილად გამოიყენა კრების სამართლიანი მითითება და მონდომებით შეუდგა საანგარიშო კრების მიერ დასახულ ღონისძიებათა განხორციელებას.

პირველ რიგში პარტბიურომ (მდივანი — ალ. ზარაფოვი) ყურადღება მიაქცია საგეგმაცო მასობრივი მუშაობის გაუმჯობესებას. 19 თებერვალს ბიურომ გამოჰყო 4 აგიტატორი და დაავალა მათ ახსნა-განმარტებითი მუშაობის გაძლიერება, საუბრების, გაზეთის კითხვის სისტემატურად ჩატარება. შემდეგ ბიურო დროგამოშვებით ამოწმებდა აგიტატორთა მუშაობას და ახალ მითითებებს აძლევდა მათ. ამის შედეგად მასობრივ - პოლიტიკური მუშაობა ერთგვარად გაუმჯობესდა.

პარტბიურომ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია პარტიული და სამეურნეო საქმიანობის სწორად შეთავსებას. წესად იქნა შემოღებული პარტბიუროს სხდომებსა და პარტიულ კრებებზე საწარმოო გეგმების შესრულების მიმდინარეობაზე მოხსენებების მოსმენა. ასეთ მოხსენებას ისმენენ ყოველთვიურად დამთავრების შემდეგ. პარტიული ორგანიზაცია მოპოვებული მიღწევების აღნიშვნასთან ერთად ამჟღავნებს მუშაობის არსებულ ნაკლოვანებებს და სახავს პრაქტიკულ ღონისძიებებს მათ გამოსასწორებლად. გარდა ამისა, პარტორგანიზაცია თავის კრებებზე იხილავს წარმოების ცალკე საკითხებს.

მაგალითად, 20 აგვისტოს განიხილეს გამოშვებული პროდუქციის ხარისხის საკითხი. აღინიშნა წუნდებული პროდუქციის გამოშვების ფაქტები მბეჭდავ და ამკინძავ საამქროებში და დასახულ იქნა კონკრეტული ზომები ამ ნაკლის აღმოსაფხვრელად.

ამგვარი მუშაობით პარტიული ორგანიზაცია დადებითს გავლენას ახდენს სტამბის მუშაობაზე, სტამბის კოლექტივს რაზმავს მოცემული გეგმის შესრულებისათვის. ნახევარი წლის გეგმა სტამბამ 103,3 პროცენტით შეასრულა. წარმატებით შესრულდა იანვარ ივლისში და აგვისტოში. სექტემბერშიც ნაყოფიერად მუშაობს სტამბა.

საწარმოო გეგმის შესრულებისათვის ბრძოლას სათავეში კომუნისტები უდგანან. წარმოებაში უშუალოდ მომუშავე 15 კომუნისტიდან (სულ პარტორგანიზაციაში 21 წევრი და 5 კანდიდატია) გეგმას ყველა გადაჭარბებით ასრულებს.

ამა წლის 19 აგვისტოს პარტბიუროს სხდომაზე მოისმინეს დირექტორის ამხ. ბადალოვის მოხსენება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა განხორციელების მიმდინარეობაზე. შემდეგ საკითხი განხილულ იქნა პარტიულ კრებაზე. მოპოვებულ წარმატებებთან ერთად აღინიშნა ჯერ კიდევ არსებული ნაკლოვანებანიც, შემუშავდა ღონისძიებანი მათ გამოსასწორებლად. პარტბიურო თვალყურს ადევნებს მიღებულ გადაწყვეტილებათა ცხოვრებაში გატარებას.

პარტორგანიზაცია ენერგიულად იბრძვის შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის. როცა პარტწევრობის კანდიდატმა ნ. პაპულაშვილმა სამუშაო დღე გააცდინა, მასი საქციელი პარტორგანიზაციის მსჯელობის საგანი გახდა. პაპულაშვილი გაირიცხა პარტიის რიგებიდან. პარტორგანიზაციამ ამ მაგალითზე კომუნისტები დარაზმა გამცდენებისა და ცოლლუტების წინააღმდეგ. ამის შემდეგ არც ერთ კომუნისტს და კომკავშირელს არ დაურღვევია შრომის დისციპლინა. დისციპლინის დარღვევა იშვიათია უპარტიო მუშა-მოსამსახურეთა შორისაც.

საანგარიშო-საარჩევნო კრებაზე აღინიშნა პარტიაში მიღებისა და პარტიული პროპაგანდის სუსტად დაყენება. პარტიაში მიღების საქმე ერთგვარად გაუმჯობესდა. ამ ხნის განმავლობაში პარტწევრად მიღებულია ერთი ამხანაგი, პარტწევრობის კანდიდატად — 3. მაგრამ აქვე უნდა შევნიშნოთ, რომ ამ მხრივ ჯერ კიდევ ნაკლებად მუშაობს პარტორგანიზაცია. ამის საილუსტრაციოდ თუნდაც შემდეგ ფაქტებს მოვიყვანთ: პარტიის სამი კანდიდატის წევრად მიღების დოკუმენტები სათანადოდ არ გააფორმეს, რის გამო მათი საქმე რაიკომმა უკანვე დააბრუნა; წინასწარი გულდასმით შემოწმების გარეშე პარტიის წევრად მიიღეს ნინო პაპულაშვილი, რომელმაც შემდეგ სამუშაო გააცდინა და ამიტომ პარტიიდან გაირიცხა.

დღემდე შეუსრულებელია საანგარიშო-საარჩევნო კრების მითითება პარტიული პროპაგანდის გაუმჯობესების შესახებ. პარტბიუროს მდივანი ამხ. ზარაფოვი და მისი მოადგილეები იშვიათად ესაუბრებიან კომუნისტებს პარტიის ისტორიის შესწავლის საკითხებზე, მათ არ იკიან ვინ როგორ მეცადინეობს, ან ვის რა დახმარება ესაჭიროება. ამხ. ზარაფოვის სტატიით 11 ამხანაგი დამოუკიდებლად სწავლობს პარტიის ისტორიას, 11 ამხანაგი კი პარტისტორიის შემსწავლელ წრეში მეცადინეობს.

სინამდვილე კი სხვას გვეუბნება. აქ წელს ერთხელაც არ ჩაუტარებიათ თეორიული კონფერენცია, არც ლექცია მოუწყვიათ პარტიის ისტორიის დამოუკიდებლად შემსწავლელთა დასახმარებლად. კონსულტაციები იშვიათად ეწყობა, უკანასკნელი თვენახევრის განმავლობაში არცერთი კონსულტაცია არ ჩატარებულა.

ამჟამად დამოუკიდებლად დახლებით 4 კაცი სწავლობს პარტიის ისტორიას, დანარჩენებმა თავი გაანებეს მეცადინეობას, რადგან დახმარება არავინ გაუწია. მაგალითად ამხ. კორბოვამ განაცხადა: მე დამოუკიდებლად ვერ შევძელი პარტიის ისტორიის შესწავლა, შეორე თავამდე მივაღწიე და აქ გავჩერდი, რადგან არავინ დამეხმარაო. ამხ. კორბოვას საჭიროდ მიაჩნია შეიქმნას პარტიის ისტორიის შემსწავლელი წრე რუსულ ენაზე. ამ აზრს ზოგი სხვა ამხანაგიც იზიარებს.

ამ პარტორგანიზაციაში პარტიული პროპაგანდის სუსტად დაყენებაში საქ. კ. პ. (ბ) ბერიას რაიკომსაც მიუძღვის ბრალი. პარტორგანიზაციამ 2 თვის წინათ გაწიწრახა თეორიული კონფერენციის ჩატარება და დახმარება სთხოვა რაიკომს; რაიკომმა სათანადო დახმარების გაწევა ამხ. ბაბაევს დაავალა. მან ამ თვენახევრის წინ ჩაატარა რამდენიმე კონსულტაცია და შემდეგ აღარ გამოცხადებულა, მიუხედავად იმისა, რომ რამდენიმეჯერ მიაკითხეს. ამის შედეგად თეორიული კონფერენციისათვის მზადება ფაქტიურად ჩაშლილია, არავინ იცის ვინ როგორ ემზადება, ან ვის რა უჭირს, რა დახმარება ესაჭიროება.

საქ. კ. პ. (ბ) ბერიას რაიკომმა უფრო მეტი დახმარება უნდა გაუწიოს პირველადს პარტორგანიზაციებს პარტიული პროპაგანდის დაყენების საქმეში.

ლ. ჯავახაძე

ერთეულ კომუნისტებთან ცუდად მუშაობენ

სოხუმი, (საქ. სოხუმის რაიონის დაშორებულ კოლმეურნეობებსა და სოფლებში, სადაც ჯერ არ არსებობს პირველადი პარტიული ორგანიზაციები, მთელს პარტიულ მუშაობას ატარებენ ერთეული კომუნისტები. სულ რაიონში 64 ერთეული კომუნისტია.

პარტიის წევრობის კანდიდატი, კოლმეურნეობა „ნორ-კიანკის“ (სოფელი ოლგინსკოე) თავმჯდომარე ამხ. კ. ოდაბაშიანი ყოველდღიურად კოლმეურნეობაში ატარებს საუბრებს, გაზეთის ხმამაღლა კითხვას, კოლმეურნეებს აცნობს პარტიისა და მთავრობის უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებებს, საერთაშორისო მდგომარეობის საკითხებს.

ერთეული კომუნისტები—სოფ. ფსხუს კოოპერატივის თავმჯდომარე ამხ. ა. ლიტვინენკო, სოფ. კრასნაია ბესლეტკის უბნის აგრონომი ამხ. ე. ბედიკიანი რეგულარულად უშვებენ კედლის გაზეთებს, საშუალო სკოლის დირექტორი ამხ. რუსია ხშირად აკეთებს მოხსენებებს საერთაშორისო მდგომარეობაზე სოფელ ვლადიმიროვკის კოლმეურნეებისა და ინტელიგენციისათვის, აწყობს კონსულტაციებს იმ ამხანაგებისათვის, რომლებიც დამოუკიდებლად სწავლობენ პარტიის ისტორიას.

მაგრამ ბევრ ერთეულ კომუნისტს არა აქვს პარტიული დავალება, არ მონაწილეობს თავისი კოლმეურნეობის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

პარტიის რაიკომი არასაკმაო ყურადღებას უთმობს ერთეულ კომუნისტებს, სუსტად ეხმარება პარტიული და საზოგადოებრივი მუშაობის ჩატარებაში. ერთეული კომუნისტები, რომელთა დიდი უმრავლესობა ახლახან მიიღეს პარტიის რიგებში, საჭიროებენ რაიკომის მხრივ ყოველდღიურ, სისტემატურ დახმარებას. მაგრამ რაიკომმა ეს საქმე მიანდო თავის ინსტრუქტორებს, რაიკომის მდივნები და ბიუროს წევრები კი ძალიან იშვიათად ესაუბრებიან მათ, არ არიან დაინტერესებულნი მათი ცხოვრებით, მუშაობით, სწავლით. წელს რაიკომის ბიუროს არ უმსჯელია ერთეულ კომუნისტებთან მუშაობის საკითხებზე, არ დაინტერესებულა მათი იდეურ - პოლიტიკური ზრდით.

— ერთეული კომუნისტების ცხოვრებასა და მუშაობას კარგად იცნობს ინსტრუქტორი ამხ. ოვანესიანი, — ამბობს რაიკომის მდივანი ამხ. ესებუა.

მართლაც ინსტრუქტორი ამხ. ოვანესიანი იცნობს თავისი ზონის თვითეულ ერთეულ კომუნისტს, იგი ხშირადაა იმ სოფლებსა და კოლმეურნეობებში, სადაც ერთეული კომუნისტები მუშაობენ, საუბრობს მათთან, აინტერესებს, თუ როგორ სწავლობენ ისინი პარტიის ისტორიას, უხსნის საკითხებს, რომლებიც წამოიჭრება წიგნით დამოუკიდებლად მუშაობის პროცესში.

მაგრამ ეს საკმარისი როდია. ერთეულ კომუნისტებს ესაჭიროებათ ყოველდღიური, სისტემატური დახმარება რაიკომის მდივნებისა და ბიუროს წევრების მხრივ.

საბჭოთა კავშირის გმირის შეხვედრა ახალწვეულებთან

(ბათუმი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან).

საბჭოთა კავშირის გმირი ა. სულაბერიძე ესტუმრა ბათუმის გასაწვევ პუნქტს, სადაც ახალწვეულებმა გმირს გულთბილი შეხვედრა მოუწყეს. ისმოდა მისალმების მგზნებარე შეძახილები: გაუმარჯოს დიდ სტალინს, გაუმარჯოს სახელოვან წითელ არმიას!

საბჭოთა კავშირის გმირს ამხ. ა. სულაბერიძეს მიესალმნენ გამწვევი კომისიის თავმჯდომარეები: მაიორი ამხ. სისნოვი და უფროსი პოლიტხელი არხიპოვი. ამხ. სულაბერიძემ ახალწვეულებს მოუთხრო თეთრფინელებთან წითელი არმიის გმირული ბრძოლის ეპიზოდებზე. კერძოდ, მან ილაპარაკა თავისი ტანკის მოქმედებაზე.

გმირმა ახალწვეულებს მოუწოდა თავდადებულად იმსახურონ წითელ არმიასა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტში და საუკეთესოდ დაეუფლონ ჩვენს რთულ სამხედრო ტექნიკას.

ახალწვეულებს მიესალმა აგრეთვე საბჭოთა კავშირის გმირის მამა ამხ. სერგი სულაბერიძე.

ჩვენ გვწერენ

უმოქმედო კომენდანტი

სამხედრო ჭეჩაზე № 6 ეზოს სახლებში (ბერიას სახელობის რაიონი) ერთ წელზე მეტია რაც კომენდანტად ითვლება ბაბილინა კაკაურიძე. ამ ხნის განმავლობაში მას კარგი არაფერი გაუკეთებია, ხელფასს კი იღებს.

ეზოში არის ოთხი დიდი და ორი პატარა სახლი, მობინადრეთა რიცხვი ორმოცამდე აღწევს. მობინადრეები უკმაყოფილონი არიან კომენდანტის უყურადღებობითა და დაუდევრობით. მაგალითად, ზედა სართულში წვიმის წყალი ჩამოდის. ამის შედეგად ბინები ფუჭდება. ზედა სართულის ბინების ჭერი ჩამონგრეულია, ეს ახალი ამბავი არ არის. მობინადრეებმა ბევრჯერ აღძრეს საჩივარი, მაგრამ თავი არავინ შეიწუხა. კომენდანტი ნახევარი წელია გვპირდება: „დღეს-ხვალო“, მაგრამ მდგომარეობა უცვლელი რჩება.

ეზოში ანტისანიტარული მდგომარეობაა: სამი თვეა რაც შემოსასვლელთან ყრია სახლის შეკეთების დროს დაგროვილი დიდძალი ნაგავი, მის გატანაზე არავინ ზრუნავს. კომენდანტი გაიძახის „ეს მე არ მეხებაო“.

წყალსადენი ხშირად იკეტება, ამის გამო, რომ კომენდანტს მობინადრეებისაგან აკრეფილი ფული დროზე არ შეაქვს. ერთერთი სახლის ქვემო სართულში მცხოვრების ბინაში ზემოდან წყალსადენის წყალი ჩამოდის. საჭიროა წყალსადენის ახლოს იატაკი სათანადოდ შეკეთდეს. ამის შესახებ მცხოვრებლებმა კომენდანტს მიმართეს: „ჩვენ საკუთარ თანხას გავიღებთ წყალსადენის შესაკეთებლადო“. კაკაურიძე პირობას იძლეოდა შესასრულებდა ამ თხოვნას, მაგრამ მდგომარეობა უცვლელი რჩება.

მობინადრეებს ბევრჯერ გვქონდა განზრახული საერთო კრების მოწვევა ამ საკითხების მოსაგვარებლად, მაგრამ კომენდანტი ხელს არ გვაძლევს: „საბინაო სამმართველოს წარმომადგენელი უნდა დაესწროს კრებასო და მის მე მოვიყვანო“, მაგრამ ეს წარმომადგენელიც დღემდის არა სჩანს.

ახლოვდება ზამთარი. სახლი დანგრევის პირზეა. ჩვენ მოვითხოვთ გამოირკვეს საქმის ვითარება და უხეშქმედ კომენდანტს პასუხი მოეთხოვოს.

მოგბინადრეები

(ხელს აწერს 6 კაცი).

ალვკვეთოთ გაცდენები

ყოველდღიურად რამდენიმე ასი კოლმეურნის მოცდენას, რაც ამავე დროს რკინიგზის ზედმეტ ხარჯებს და მატარებლების გადატვირთვას იწვევს, განა უმჯობესი არ იქნება კოლმეურნეობამ უზრუნველჰყოს თავის პროდუქტებთან ერთად კოლმეურნის პროდუქტების წაღოლება და გასაღება? ამისათვის ჩვენის აზრით, მას შეუძლია მომსახურებას ასანაზღაურებლად გადაახდევინოს კოლმეურნეს ღებული თანხის განსაზღვრული პროცენტი.

პროდუქტების გაყიდვა-გასაღების ასეთი წესი უკვე შემოიღეს მთელმა რიგმა მოწინავე კოლმეურნეობებმა, რაც დიდ სამეურნეო ეფექტს იძლევა.

ვფიქრობთ, ამ საკითხის მოგვარება საქმიწსახკომმა უნდა უზრუნველჰყოს.

გ. ანთაძე

„კომუნისტის“ სიგნალის შემდეგ

მიღებულია ზომები

„კომუნისტის“ რედაქციაში შემოსული იყო კოლმეურნეთა კოლექტიური წერილი გორის რაიონის სოფ. ბროწყლეთის კოლმეურნეობაში არსებულ დამახინჯებათა და ნაკლოვანებათა შესახებ. რედაქციამ აღნიშნული წერილი გამოსარკვევად და ზომების მისაღებად გადაუგზავნა საქ. კ. პ. (ბ) გორის რაიონულ კომიტეტს.

საქ. კ. პ. (ბ) გორის რაიკომის მდივანი ამხ. ვ. ლოლაძე გვატყობინებს, რომ რაიკომის ბიურომ ა. წ. 29 ივლისს განიხილა ბროწყლეთის კოლმეურნეობაში შექმნილი მდგომარეობის საკითხი.

ბიურომ დაადასტურა წერილში მოყვანილი ფაქტები და აღნიშნა, რომ ბროწყლეთის კოლმეურნეობაში ადგილი აქვს სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების უხეშად დამახინჯების მთელ რიგ ფაქტებს. კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე ბ. სურამელი დანაშაულებრივი მოქმედებებისათვის მოხსნილია თავმჯდომარეობიდან და მიცემულია პასუხისგებაში.

თბილისის რკინიგზის დეპოს ამხ. სინჯიკაშვილის კომკავშირელთა ბრიგადა, რომელმაც აიღო ვალდებულება საქ. ალკა მე-15 ყრილობის პატივსაცემად გეგმის ზევით შეკეთებიდან გამოუშვას ერთი ორთქლმავალი.

საქრესის ფოტოქრონიკა.

პ. რატიანი

ამერიკის შეერთებული შტატები ომის გზაზე

„გამოყოფილნი ვართ რა ევროპისაგან ატლანტის დიდი ოკეანით, ჩვენ შეგვიძლია არავითარი დამოკიდებულება არ ვიქონიოთ არც ევროპულ მთავრობათა ომებთან და არც იმ მიზნებთან, რომლებითაც ისინი გამოწვეულნი იქნებიან“.

ასე ლაპარაკობდა თითქმის ამ 120 წლის წინათ ევროპოდებული „მონროეს დოქტრინის“ ავტორი, ამერიკის შეერთებული შტატების ყოფილი პრეზიდენტი ჯემს მონროე.

აყალიბებდა რა კონგრესისადმი მიმართვაში თავისი დოქტრინის შინაარსს, რომელიც მოკლედ გამოთქმულია ფორმულაში „ამერიკა—ამერიკელებისათვის“, პრეზიდენტი მონროე იმაზე ზრუნავდა, რომ შეერთებული შტატების ახალგაზრდა რესპუბლიკა დაეცვა ევროპის მონარქთა აგრესიული გეგმებისაგან და ამავე დროს ეთამაშნა ამერიკის კონტინენტის მცირე ხალხთა ინტერესების „დამცველის“ როლი. მონროეს დოქტრინის დროშით ამერიკელები თავის დროზე მხოლოდ თავს იცავდნენ. მაგრამ ასეთი მდგომარეობა დიდხანს როდი გაგრძელებულა.

რაც უფრო ვითარდებოდა კაპიტალიზმი შეერთებულ შტატებში, მით უფრო სწრაფად იზრდებოდა მოთხოვნილება ახალ ბაზრებსა და გავლენის სფეროებზე და იღებდა სხვისი ტერიტორიების დაპყრობის მადა. ამის შესაბამისად იცვლებოდა მონროეს დოქტრინის შინაარსიც: მას შემდგომში მუდამ იყენებდნენ როგორც საუკეთესო საფარს ახალი ტერიტორიების დაპყრობისას.

უკვე მე-19 საუკუნის ბოლოსათვის ამერიკის შეერთებული შტატები გადაიქცა მაღალგანვითარებულ, მძლავრ იმპერიალისტურ სახელმწიფოდ. ამერიკის კაპიტალიზმის შესვლამ მისი განვითარების იმპერიალისტურ სტადიაში გამოიწვია სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის ახალი ფაზა: იზოლაციონისტური პოლიტიკა საბოლოოდ დამარცხდა და შეერთებული შტატების ისტორიაში დაიწყო აქტიური ექსპანსიების ერა.

ახალი ტერიტორიების, გასაღების ბაზრებისა და გავლენის სფეროების დასაპყრობად ამერიკის კაპიტალიზმმა აამოქმედა იმპერიალისტ-მებრძოლთა ყველა ნაცადი საშუალებანი, დაწყებული დიპლომატიური ინტრიგებით და გათავებული მტაცებლური ომებით. ჯერ კიდევ XIX საუკუნის პირველ ნახევარში შეერთებულმა შტატებმა საფრანგეთისაგან შეისყიდეს ლუიზიანა, ხოლო ესპანეთისაგან ფლორიდა, 1867 წელს კი—რუსეთისაგან ალიასკა. ესპანეთთან ომში, რომელსაც ადგილი ჰქონდა გასული საუკუნის მიწურულში, ამერიკის შეერთებული შტატები გამარჯვებით გამოვიდა. ამ ომმა მას ხელში ჩაუგდო მდიდარი ფილიპინის კუნძულები და კიდევ რამდენიმე სტრატეგიული პუნქტი წყნარ ოკეანეში და პორტო-რიკო კარაიბის ზღვაში, ავრეთვე გაამაგრონა კუნძულ კუბაზე, რომელიც იმ დროისათვის შაქრის მსოფლიო წარმოების ნახევარს იძლეოდა.

მე-19 საუკუნის დასასრულსა და მე-20 საუკუნის დასაწყისში, როდესაც ევროპის იმპერიალისტური სახელმწიფოები გართულნი იყვნენ ურთიერთშორის ომებში, განსაკუთრებით აქტიური ხასიათი მიიღო ამერიკის შეერთებული შტატების ექსპანსიამ ლათინური და ცენტრალური ამერიკის ქვეყნების მიმართულებით. იგი მოკლე ხანში ხელთ იგდებს ან თავის ფაქტიურ კოლონიებად აქცევს მთელ რიგ მდიდარ რესპუბლიკებს: ჰავანის კუნძულებს, კუბას, სან-დომინგოს, გაიტის, ნიკარაგუას, სალვადორს, პანამას, გონდურასს, გვატემალას. ძველი ლოზუნგი „ამერიკა — ამერიკელებისათვის“ უცხოეთის ჟურნალისტებმა სამართლიანად გადააკეთეს, დაცინვით, ლოზუნგად: „ამერიკა — ჩრდილოეთ ამერიკელებისათვის“.

მაგრამ ეს ჯერ კიდევ ცოტაა. ამერიკის შეერთებული შტატების იმპერიალიზმმა ენერგიული ბრძოლა გაიჩაღა გასაღების ბაზრებისა და გავლენის სფეროების მოსაპოვებლად ახრეთვე აზიის კონტინენტზე და წყნარი ოკეანის ბასეინში. ამერიკელებმა წამოაყენეს ე. წ. „ღია კარების“ დოქტრინა ჩინეთის მიმართ. ისინი ცდილობდნენ ეკონომიური საშუალებებით გამოედევნათ თავიანთი კონკურენტები ჩინეთის დიდი ბაზრიდან. დაიწყო გაათხრებული ეკონომიური ომი ჩინეთში გავლენის სფეროებისათვის, წყნარი ოკეანის ბასეინში გაბატონებული მდგომარეობისათვის; მორეული აღმოსავლეთში საუკუნის დასაწყისშივე იმპერიალისტურ წინააღმდეგობათა უაღრესად რთული კვანძი გაიხლართა.

მაგრამ ყოველივე ამანაც ვერ დააკმაყოფილა ამერიკის იმპერიალიზმის სულ უფრო დაუფარავ მზაკრული მადა. მას სურდა კიდევ უფრო მეტი მოგება, მეტი ბაზრები, ახალი ტერიტორიები. და როდესაც 1914 წელს იფეთქა პირველმა იმპერიალისტურმა ომმა მსოფლიოს ახალი გადანაწილების მოსახდენად. ამერიკის ბურჟუაზიამ შესძლო ჩაეთრია თავისი ქვეყნის ხალხი ამ მსოფლიო ხოცვა-ჟლეტაში.

პირველმა იმპერიალისტურმა ომმა უმაგალითოდ გაამდიდრა ამერიკელი კაპიტალისტები. სიკვდილის მთესველი იარაღის კეთების ფასად, მილიონობით ხალხთა სისხლისა და ძვლების ფასად ამერიკამ მილიარდობით ოქრო მიიღო. საკმარისია ითქვას, რომ ყველა ამერიკული საკრედიტო საზოგადოების საერთო მოგება 1916-18 წლების პერიოდში სამუშაოდ წელიწადში შეადგენდა 5 მილიარდ დოლარით მეტს, ვიდრე 1912-14 წლებში. ამ ომის შემდეგ ამერიკის შეერთებული შტატები გადაიქცა უმდიდრეს იმპერიალისტურ სახელმწიფოდ, რომელიც არა მარტო თავისუფალია სხვა ქვეყნებზე ფინანსიური დამოკიდებულებისაგან, არამედ თვით ითვლება მსოფლიო კრედიტორად.

ამერიკის შეერთებული შტატების იმპერიალიზმი და მისი მოკავშირენი პირველ იმპერიალისტურ ომში — ინგლის-საფრანგეთის ბურჟუაზია — ემყარებოდნენ მათ მიერვე შექმნილ ომის შემდგომ სისტემაზე, რომელიც ამყარებული იყო ვერსალისა და ვაშინგტონის ხელშეკრულებებზე. მაგრამ როდესაც ეს სისტემა ძირფესვიანად იქნა ამოთხრილი და მკვეთრად დაირღვა „წონასწორობა“ როგორც აღმოსავლეთში, ისე დასავლეთში, — ამერიკის იმპერიალიზმს წინაშე ახალი საფრთხე აღიმართა. მეორეს მხრივ, მის წინაშე გადაიშალა შემდგომი გამდიდრების, ახალი ბაზრებისა და ტერიტორიების დაპყრობის პერსპექტივა მსოფლიოს ხელახალი გადანაწილების გზით.

მეორე იმპერიალისტური ომის დასაწყისშივე აშკარა გახდა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ინგლის-საფრანგეთის ბლოკისადმი აქტიური დახმარების გზას ადგია. ამჟამად ინგლისისადმი სამხედრო დახმარება სულ უფრო და უფრო ფართო ხასიათს იღებს. ისევე როგორც პირველი იმპერიალისტური ომის დროს, მხოლოდ უფრო ფართო მასშტაბით, ამერიკიდან ევროპისაკენ ინგლისის დასახმარებლად ყოველდღე მოედინება უამრავი საომარი მასალა და იარაღი, მოფრინავენ ასობით საბრძოლო თვითმფრინავები, მოცურავენ სამხედრო გემები.

ამ ცოტა ხნის წინათ ამერიკის შეერთებული შტატებსა და ინგლისს დომინიონ კანადას შორის დაიდვა შეთანხმება თავდაცვის ერთიანი სისტემის შექმნის შესახებ. ცოტა უფრო გვიან შეერთებულმა შტატებმა უშუალოდ ინგლისთან დასდო შეთანხმება, რომლის ძალიდ ამერიკამ ინგლისს გადასცა 50 საესკადრო ნაღმოსანი და ამის სანაცვლოდ 99 წლის ვადით იჯარით მიიღო ინგლისის მნიშვნელოვანი სამხედრო-საჰაერო და საზღვაო ბაზები დასავლეთის ნახევარსფეროში. ამჟამად კი უკვე ცოტის პრესაში დაჟინებით ვრცელდება ხმები ინგლის-ამერიკის ახალი მოლაპარაკების შესახებ, რომელსაც თითქოს მიზნად აქვს ინგლისის წყნარი ოკეანის და ავსტრალიის სამხედრო ბაზების (კერძოდ სინგაპურის) ამერიკისათვის გადაცემა, რასაკვირველია, ამერიკის მხრივ დახმარების შემდგომი გაძლიერების ფასად. ყოველივე ეს ძალიან მოგვაგონებს ინგლის-ამერიკის ფაქტიურ სამხედრო თანამშრომლობას.

ისმება კითხვა: რატომ იხმარება ამერიკის შეერთებული შტატები ასე აქტიურად ინგლისს?

იხმარება იმიტომ, რომ ამერიკის იმპერიალიზმს უაღრესად დაინტერესებულია ომის გაჭიანურებით. მას არ სურს, რომ ინგლისი დამარცხდეს და ომი მალე გათავდეს. მას სურს, რომ რაც შეიძლება დიდხანს მძვინვარებდეს ომის ხანძარი ევროპაში, რაც შეიძლება მეტი ხალხი ამოწყდეს და მეტი ქალაქები დაინგრეს, რათა გაიზარდოს ამერიკელ კაპიტალისტთა მოგება. ასეთია კაპიტალიზმის ბუნება.

ეხმარება იმიტომ, რომ ამერიკის იმპერიალიზმს სურს ყველაზე აქტიური როლი ითამაშოს მსოფლიოს ხელახალი გადანაწილების საქმეში. მან იცის, რომ ინგლისი ბევრად არის დამოკიდებული ამერიკაზე და ეს დამოკიდებულება სულ უფრო და უფრო იზრდება. ასეთ პირობებში ინგლისი გამარჯვებულიც რომ გამოვიდეს, მაინც ვერ შესძლებს ხელი შეუშალოს ამერიკას მსოფლიოში ჰეგემონობისათვის ბრძოლაში, რადგან ინგლისის ძირითადი პოზიციები როგორც დასავლეთის ნახევარსფეროში, ისე წყნარი ოკეანის ბასეინში, ამერიკის ხელში აღმოჩნდება. მაგრამ სულ სხვაა თუ გერმანიამ გაიმარჯვა. განსაკუთრებით, თუ მან შესძლო ინგლისის ფლოტის ხელში ჩაგდება. მაშინ ამერიკას არამარტო წყნარ ოკეანეში ეყოლება ინგლისის გავლენისაგან თავისუფალი უაღრესად საშიში მეტოქე, — იაპონია, არამედ ატლანტის ოკეანეშიც, — მძლავრი გერმანია. აი რა აშინებს ამერიკის იმპერიალიზმს.

ეხმარება აგრეთვე იმიტომ, რომ ამერიკა შეშფოთებულია მოვლენების განვითარებით შორეულ აღმოსავლეთში. იაპონიის იმპერიალიზმი, რომელიც სარგებლობს ევროპაში შექმნილი ვითარებით, თანდათანობით ეუფლება საფრანგეთისა და ინგლისის პოზიციებს აღმოსავლეთში და უშუალო საფრთხის ქვეშ აყენებს ამერიკის სასიცოცხლო ინტერესებს წყნარ ოკეანეში. ამიტომ ამერიკის შეერთებული შტატები ცდილობს გააძლიეროს ინგლისის მიერ წინააღმდეგობის გაწევის უნარი იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს მოქმედების თავისუფლება აღმოსავლეთში და წინააღმდეგ იაპონიის ექსპანსიას სამხრეთის ზღვების მიმართულებით.

ასეთია ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ ინგლისისადმი დახმარების და მათი „მეგობრობის“ ნამდვილი მიზეზები. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ მათი მეგობრობა სრულიადაც არ ნიშნავს იმას, რომ თითქოს წინააღმდეგობანი ინგლისსა და ამერიკას შორის ყველა მოისპო. ეს წინააღმდეგობანი ყველგან არსებობენ და ძალიან ხშირადაც იჩენენ ხოლმე თავს. მაგალითად, ფაქტია, რომ ამერიკელები ომის დაწყების პირველი დღიდანვე შეუდგნენ ლათინური ამერიკის ქვეყნების ბაზრებიდან ინგლისის გამოდევნას.

ამასწინათ ჩატარებულმა პანამერიკულმა კონფერენციამ, რომელზედაც ფორმალურად ლაპარაკი იყო იმაზე, რომ არ დაუშვან დასავლეთ ნახევარსფეროში ევროპული სამფლობელოების გადაცემა ერთი არაამერიკული სახელმწიფოს ხელიდან მეორე არაამერიკული სახელმწიფოს ხელში, სინამდვილეში ერთგვარად მომზადა ნიადაგი იმისათვის, რომ შეერთებულმა შტატებმა ხელში ჩაიგდონ საფრანგეთის, ჰოლანდიის, ბელგიისა და დანის სამფლობელოები დასავლეთში. მაგრამ ეს კიდევ ცოტაა. ამერიკაში კარგად იციან, რომ ამჟამად ისტორიაში პირველად ისახება პერსპექტივა გაავრცელონ თავიანთი გავლენა ინგლისის სამფლობელოებზეც და ხელში ჩაიგდონ ისინიც.

როგორც ამხანაგი მოლოტოვი ამბობდა თავის მოხსენებაში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მეშვიდე სესიაზე, ამერიკის შეერთებულ შტატებში სავსებით ბევრი არიან იმის მსურველნი, რომ თავიანთი იმპერიალისტური გეგმები დაჰფარონ სარეკლამო „მზრუნველობით“ მთელი „დასავლეთი ნახევარსფეროს“ ინტერესებისათვის. სინამდვილეში კი ამ ვაჟბატონებს სურთ თავის საკუთრებად აქციონ მთელი ეს ნახევარსფერო. ყველა მისი მრავალი რესპუბლიკითა და ამერიკის მატერიკის მომიჯნავე კუნძულებზე არსებული სხვა ქვეყნების სამფლობელოებითურთ.

ყოველივე ამის შემდეგ არაა ძნელი გასაგები თუ რატომ შეუდგნენ ამერიკაში შეიარაღების უზარმაზარი, აქამდე გაუგონარი გეგმის განხორციელებას. ამერიკას სურს, რომ იგი სამხედრო თვალსაზრისით ყველაზე ძლიერი იყოს იმ დროისათვის, როცა საქმე ნადავლის გაყოფაზე მიდგება. ამასთან მას სურს შექმნას ორი ოკეანის — ატლანტის და წყნარი ოკეანების მძლავრი ფლოტი, რათა ინგლისის დამარცხების შემთხვევაში შეეძლოს ორ ფრონტზე მასალოდნელი ომის წარმოება.

ასეთია ამერიკის იმპერიალიზმის ზრახვები, რომელთა განხორციელებისთვისაც ამჟამად შეერთებულ შტატებში გაფაციცებით სწარმოებს მზადება.

ამასწინათ პრეზიდენტმა რუზველტმა მოუწოდა იქითკენ, რომ ამერიკის საავიაციო ჩარხნების სიმძლავრე გადიდდეს 50 ათას თვითმფრინავამდე წელიწადში. ეს იმას ნიშნავს, რომ შეერთებული შტატების საავიაციო მრეწველობა 1939 წელთან შედარებით ათჯერ უნდა გადიდდეს. ამასთანავე დასახულია საზღვაო შეიარაღების გრანდიოზული პროგრამა. განზრახულია აშენდეს სხვადასხვა კლასის 200 სამხედრო გემი. საერთო თანხა, რომელიც სამხედრო საჭიროებისთვისაა გადადებული, 15 მილიარდ დოლარს ჭარბ

ЗАСЕДАНИЕ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА РЕСПУБЛИКИ

Сессия Верховного Совета Республики Мальдивские Острова

Сессия Верховного Совета Республики Мальдивские Острова открылась 25 июля в Мале.

Сессия открылась в 11 часов утра. Она продолжалась 3 часа 9 минут.

Заседание начал председатель Верховного Совета Республики Мальдивские Острова Ибрагим Нассир.

Председатель Верховного Совета Республики Мальдивские Острова Ибрагим Нассир выступил с речью.

Он сказал, что Мальдивские Острова, которые в течение 15 веков были султанатом, в 1887 году стали протекторатом Великобритании. Мальдивские Острова получили независимость 26 июля 1965 года.

Председатель Верховного Совета Республики Мальдивские Острова сказал, что Мальдивские Острова являются членом Организации Объединенных Наций, Британского Содружества наций, Организации Исламская конференция и Colombo Plan.

Председатель Верховного Совета Республики Мальдивские Острова сказал, что Мальдивские Острова поддерживают дружественные отношения со всеми странами мира.

Председатель Верховного Совета Республики Мальдивские Острова сказал, что Мальдивские Острова поддерживают дипломатические отношения с Индией, Пакистаном, Шри-Ланкой, Бирмой, Малайзией, Индонезией, Японией, Австралией, Новой Зеландией, Израилем, Ираном, Турцией, Египтом, Ливией, Марокко, Тунисом, Алжиром, Ливаном, Ираком, Кувейтом, Саудовской Аравией, Йемен